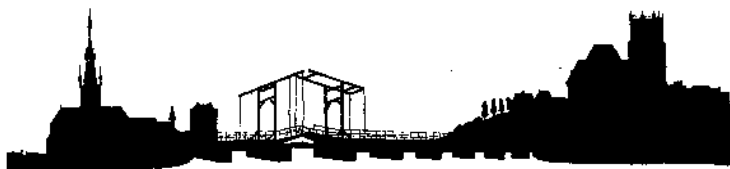

Oudheidkundige Kring "Geertruydenberghe"

Opgericht op 12 november 1974
Omvat de plaatsen Geertruidenberg, Raamsdonk en Raamsdonksveer

MEDEDELINGEN

Hart voor Historie

Colofon:

39e jaargang, nummer 7, juli/aug. 2013

Correspondentie:

Nassastraat 13 4931 XE Geertruidenberg

Mededelingen: mariette@marts-art.nl

Website:

oudheidkundige-kring-geertruidenberg.nl

Rekeningnummer: Rabobank 115600310

VERSLAG: Opening tentoonstelling 'Industrieel erfgoed, bedrijf en techniek'

Tot op het laatste moment is er door de werkgroepen 800 jaar stad, Industrieel Erfgoed en andere vrijwilligers keihard gewerkt, maar op zaterdag 29 juni 2013 was het dan toch zover. Met een daverend traditioneel kanonschot op de Markt werd rond 14.45 uur door wethouder/ loco-burgemeester Ruud van de Belt, daarbij geassisteerd door de Bergsche Batterij, de zomeropenstelling van de Geertruidkerk bezegeld. Met deze handeling werd naast de expositie van het werk van een negental kunstenaars (Mattie Schilders, Dirk Bal, Paul

Elshout, Joep Struyk, Ludovicus van Eijnatte, Piet Hohmann, Hennie Siemerink, Yvonne van Seters en Kees Achten) tevens de door onze Kring verzorgde tentoonstelling "Industrieel erfgoed, bedrijf en techniek" geopend. In zijn openingspeech sprak de heer van de Belt zijn waardering uit voor het in het recente verleden genomen initiatief tot de zomeropenstelling van de Geertruidkerk en uitte hij zijn dank voor de door de culturele commissie van de Geertruidkerk geboden mogelijkheid tot het houden van zomerexposities. Deze dank

werd door de ongeveer 200 aanwezigen met applaus ondersteund. Voorts richtte hij een woord van dank aan al diegenen die meegewerkt hebben aan de totstandkoming van beide exposities en sprak hij zijn waardering uit voor hetgeen door hen tot stand is gebracht.

Daarna was het woord aan onze erevoorzitter Bas Zijlmans, die kort inging op de geschiedenis van Geertruidenberg's industriële ontwikkeling. Met name de opheffing van Geertruidenberg als vestingstad en de daarmee gepaard gaande gedeeltelijke slechting en demping van vestingwerken maakte ruimte vrij voor een hoog tempo van industrialisatie. Met de van hem bekende nuancering en humor stipte hij de lusten en lasten aan van deze industrialisering. In zijn toespraak nodigde hij de toehoorders van harte uit eventuele aanvullingen op de expositie in de vorm van tekst, foto's dan wel voorwerpen met de werkgroep Industrieel Erfgoed van de Oudheidkundige Kring te delen. De tentoonstelling vormt slechts een begin van een nog verder te ontginnen werkveld. Zonder het vele werk van anderen te kort te willen doen uitte hij een speciaal woord van dank aan ons jongste lid, Nick Fleischmann, aan Jan Kommers en Joke Serraris voor hun bijdrage aan de totstandkoming van de expositie.

Na deze woorden werd de openingsplechtigheid door Harmonie "Apollo" muzikaal afgesloten met een aantal prachtige stukken. In de "winterkerk" werd vervolgens een drankje en een hapje geserveerd.

Velen hebben op de dag van de opening reeds een blik geworpen op onze expositie. Er is heel veel te zien. Door middel van een brede tijdslijn wordt de historie van de industriële ontwikkeling van Geertruidenberg in beeld gebracht. Tal van foto's en voorwerpen geven een beeld van de enorme diversiteit in soorten industrie binnen onze gemeente, toen en nu.

Zo wordt er o.a. aandacht besteed aan Steenfabriek "De Donge", die vele jaren later zou uitgroeien tot betonfabriek "Oudenallen" (thans "Bruil Beton & Mix") en de tegelfabriek

Tijssen. Ook is er aandacht voor de Klompenfabriek Timmermans en Boon, houtwarenfabriek "de Amer" en drukkerij "Antoine" en niet te vergeten Aardewerkfabriek "Decora", later genaamd Aardewerkfabriek Geertruidenberg N.V. waarvan in de vitrine enige producten staan voorzien van de herkomstinitialen TUB.

Uiteraard is er ook aandacht voor N.V. de PNEM en staat er een maquette van de Dongecentrale opgesteld! Aandacht verder voor Jan de Poorter N.V. en de metaalindustrie met o.a. Tankfabriek N.V., Machinefabriek Speetjens (later Dieselservice Geertruidenberg) en Siemerink. Ook de scheepswerf N.V. Scheepswerf en Machinefabriek v/h T. Nederlof komt aan bod. Voorts de voormalige lijmfabriek Transicol en ook de kunstharsfabriek Necof (op een videoscherm zijn foto's te zien van de ontploffing! in 1974). De Halve Zolenlijn wordt natuurlijk niet vergeten alsmede Rederij "Thor". En dan noem ik nog de sigarenindustrie en de suikerfabriek "Heere en Co". U merkt het al, het is te veel om op te noemen. U mag deze tentoonstelling beslist niet missen!

Brengt u vooral zelf een bezoek aan de tentoonstelling, het is zeer de moeite waard. En passant kunt u de kerk en de kunstexpositie bezichtigen. De tentoonstelling is geopend van maandag tot en met zaterdag (zondag gesloten) tussen 13.30 en 16.30 uur. Onze vrijwilligers staan klaar om uw vragen te beantwoorden.

Verslag: Ron Ahrens

Foto's: Wim van Alphen en Jan Domenie

Tip: Op onze website www.oudheidkundige-kring-geertruidenberg.nl zijn nog veel meer

foto's van de opening en de expositie te bewonderen.

Europa Nostra Award voor Langstraatspoorbruggen

De Stichting Federatie Behoudt De Langstraatspoorbruggen (FBL) heeft, met inbegrip van de draaibare spoorbrug in Geertruidenberg, een prestigieuze prijs in de wacht gesleept, de EU prijs voor Cultureel Erfgoed, de Europa Nostra Award, die op 15 juni j.l. in Athene aan de delegatie van de FBL is overhandigd. In totaal waren 30 organisaties uit geheel Europa uitgenodigd om naar Athene te komen.

Deze Europese Prijs voor Cultureel Erfgoed is toegekend aan 'de Langstraatspoorlijn met de bruggen in het traject van 's-Hertogenbosch tot Lage Zwaluwe'.

De prijs wordt door de Europese Unie toegekend aan organisaties die een bijzondere bijdrage leveren aan het behoud van cultureel erfgoed die daarmee bijdragen aan de grensoverschrijdende uitwisseling van kennis en ervaring op het gebied van conservering. Ook moeten dergelijke organisaties bijdragen aan bekendheid van het project onder een breed publiek en aan een bewustwording van het

belang van behoud van cultureel en industrieel erfgoed. De Stichting Federatie Behoudt de Langstraatspoorbruggen, waarvan Stichting Spoorbrug Geertruidenberg onder bezielende leiding van Ben Massop en Joke Serraris deel uitmaakt, heeft zich al jaren ingezet en blijft zich inzetten voor een zinvol hergebruik van de spoorbruggen.

In een dertig pagina's tellend document en d.m.v. foto's zijn de spoorbruggen en de Halve Zolen Lijn onder de aandacht van de jury gebracht, met als verbluffend resultaat dat de 'railway bridges in the Langstraat Region from 's-Hertogenbosch to Lage Zwaluwe' zijn uitgeroepen tot de Europese top van cultureel en industrieel erfgoed.

Hoe mooi is het dat deze Europa Nostra Award 2013 Cultureel Erfgoed, nou juist in het feestjaar van Geertruidenberg 800 jaar, aan Geertruidenberg ten deel valt.

Bron: www.langstraatspoorbruggen.nl

UITNODIGING: Historische publieksavond

Op donderdagavond 17 oktober 2013 organiseert de Oudheidkundige Kring 'Geertruydenberghe' in samenwerking met de 'Stichting Brabantse Bronnen' (SBB) ter gelegenheid van 'Geertruidenberg 800 jaar stad' een historische publieksavond in 'De Schattelijjn' in Geertruidenberg. Drs. Astrid de Beer (SBB/RAT) en Bas Zijlmans (OKK) coördineren de organisatie.

Burgemeester Mr. Willemijn van Hees is voor deze avond reeds door de organisatie als 'gast' uitgenodigd en heeft toegezegd te zullen komen.

Drie gerenommeerde historici zullen deze avond, geheel belangeloos, evenzoveel bijzondere aspecten van de vroege Geertruidenbergse geschiedenis belichten. Daarnaast zullen voor één avond enkele relevante en bijzondere relictten worden tentoongesteld, zoals: het onlangs gevonden laat-middeleeuws boek uit het kartuizerklooster

van Geertruidenberg; de vitae (levensbeschrijving) van Sint-Gertrudis (Lat. uitgave 1632); enkele devotieprenten van Sint-Gertrudis; een kopie (of origineel?) van een charter van het kapittel en een hoofd van een middeleeuws hardstenen heiligenbeeld, waarschijnlijk Maria of Gertrudis.

De publieksavond begint om 19.00 uur en duurt tot ± 22.30 uur. Deze avond is gratis bij te wonen met de restrictie dat maximaal 125 plaatsen beschikbaar zijn. Buiten een aantal genodigden zullen de overige aangevraagde plaatsen in volgorde van binnenkomst worden toegewezen. Hierbij wordt opgemerkt dat leden van de Oudheidkundige Kring voorrang hebben. Leden, die deze avond willen bijwonen, kunnen zich vanaf heden per e-mail of schriftelijk aanmelden bij Bas Zijlmans, Strijenlaan 29, 4931 HE Geertruidenberg, e-mailadres: baszijlmans1935@gmail.com

DIVERS NIEUWS

Ledenvaria

Overleden:

Dhr. Ad van Onzenoort, Geertruidenberg

Dhr. A.J. Roosenbrand, Raamsdonksveer

In Memoriam

Dhr. Ad van Onzenoort, oud-wethouder van de gemeente Geertruidenberg en lid van onze Kring, is op 25 juni jl. op 83-jarige leeftijd overleden. Hij was maar liefst 35 jaar actief in de

'Bergse' politiek. Tijdens deze laatste ambtsperiode was hij met zijn 80 jaar de oudste wethouder van Nederland! Ad was er trots op dat het gelukt was de kernen Geertruidenberg en Raamsdonksveer met elkaar te verbinden en 'naar elkaar te laten kijken'.

Naast zijn politieke activiteiten toonde Ad zich ook zeer betrokken bij de samenleving. Hij was onder andere dirigent bij diverse koren en voorzitter van de Stichting Welzijn Ouderen Geertruidenberg (SWOG) en de Vrijwillige Thuishulp/zorg Centrale. In 2010, bij zijn afscheid als wethouder, is hij benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Tot zijn pensionering was Ad van Onzenoort werkzaam als directeur van basisschool "De Peuzelaer" in Geertruidenberg.

Sponsorcommissie iets voor u?

Onze Kring wil structureel gaan werken aan fondsenwerving en dat is geen eenvoudige klus in de huidige matige economische tijden. Wij zoeken drie leden die in de commissie willen zitting nemen om actief aan de slag te gaan. Iets voor u? Laat het ons even weten per mail aan c.vrijenhoek@ziggo.nl. Bij voorbaat dank, Cock Vrijenhoek, bestuurslid OKG

IBAN-Nummers

Uw eigen bank zal u ongetwijfeld al op de hoogte hebben gesteld van de verandering in het betalingsverkeer betreffende IBAN-nummers.

Om betalingen naar de OKG te doen zijn de volgende IBAN-nummers van toepassing:
Betaling naar onze ING-rekening: NL 15 INGB 0002 5245 63 en naar onze Rabo-rekening NL 42 RABO 0115 6003 10 (zonder spaties).

Jaarlijkse excursie op 5 oktober a.s.

Op 5 oktober a.s. gaan we op excursie naar Elburg, een vestigstadje dat vroeger gelegen was aan de Zuiderzee, daarna aan het IJsselmeer en inmiddels aan de Randmeren. Dit pittoreske stadje heeft een visserverleden waarvan een aantal gerestaureerde bidders in de haven nog getuigen. De talrijke monumentale huizen en gebouwen zijn goed bewaard gebleven en het stadje is vrijwel geheel een rijksmonument.

Noteer de datum alvast in uw agenda. In een volgende 'Mededelingen' ontvangt u nadere informatie over het programma en wijze van aanmelden. We bezoeken in elk geval het Bottermuseum en de Visafslag en maken zoals gebruikelijk een stadswandeling onder leiding van meerdere gidsen. Het belooft weer een gezellig en leerzaam historisch programma te worden met een gezellige koffietafel en lunch.

Voor de liefhebbers bestaat er in het programma de mogelijkheid om een vaartocht met een botter te maken van 1,5 uur. Op elke botter kunnen 12 personen meevaren. Het op- en afstappen is eenvoudig en hoeft geen belemmering te zijn als u graag wilt varen.

Maand van de geschiedenis

De Maand van de Geschiedenis is het grootste historische evenement van Nederland. Ieder jaar organiseren honderden instellingen activiteiten rond een wisselend thema. Het evenement vindt in 2013 plaats van 1 t/m 31 oktober en heeft het thema *Vorst & Volk*.

Data komende lezingen

17 oktober: Lezingen "Middelieuwse bronnen" door Prof. Dr. Arnoud-Jan Bijsterveld, Dr. Jan Sanders en Dr. Geertruy van Singhel.

21 november: Lezing door Dhr. Han Verschure (Dongen) "De Entree van de Reformatie in de Westelijke Langstraat".

19 december: Lezing door Dhr. C. Knoop (Made, lid van onze Kring) "De Linie van Den Hout".

Sluitingsdatum kopij 'Mededelingen'

23 augustus a.s.

Ontwerp: Hans van den Broek
Lay-out: Mariëtte Verlaan